

**la proiectul hotărârii de Guvern cu privire la unele măsuri de asigurare a procesului de expropriere pentru lucrările declarate de utilitate publică de interes național prin Legea 18/2025 privind declararea utilității publice de interes național a lucrărilor de construcție, reabilitare, modernizare și extindere a unor drumuri publice naționale, inclusiv a punctelor de trecere a frontierei de stat cu infrastructurile conexe
(număr unic 265/MIDR/2025)**

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
	<u>Avizare și consultare publică</u>	
Ministerul Finanțelor (inclusiv Serviciul Vamal) (nr. 07/5-03/200/659 din 02.05.2025)	La pct.3 din proiectul de hotărâre textul „<i>extindere a drumurilor naționale</i>”, de substituit cu textul „<i>extindere a drumurilor publice și a punctelor de trecere a frontierei cu infrastructurile conexe</i>”. Modificarea are drept scop racordarea la prevederile <i>art. 2 din Legea 18/2025</i> privind declararea utilității publice de interes național a lucrărilor de construcție, reabilitare, modernizare și extindere a unor drumuri publice naționale, inclusiv a punctelor de trecere a frontierei de stat cu infrastructurile conexe. Totodată, în compartimentul 4.2. “<i>Impactul financiar și argumentarea costurilor estimate</i>” autorul menționează faptul că implementarea proiectului va necesita mijloace financiare care, conform prevederilor acesteia, se preconizează a fi acoperite din sursele Fondului rutier, fără alocarea resurselor financiare suplimentare din bugetul de stat. Astfel, se consideră necesară completarea compartimentului respectiv prin indicarea explicită a costurilor estimate, conform exigențelor <i>Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative</i>.	<i>Se acceptă</i> <i>Se acceptă</i>
Ministerul Afacerilor Interne (nr. 16/1441 din 23.04.2025)	Lipsă de obiecții și propuneri	<i>Se ia act</i>
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (nr. 21-03/1153 din 23.04.2025)	Lipsă de obiecții și propuneri	<i>Se ia act</i>
Ministerul Mediului (nr. 13-05/1156 din 24.04.2025)	Lipsă de obiecții și propuneri	<i>Se ia act</i>

Agencia Proprietății Publice (nr. 05-04-2683 din 14.04.2025)	Lipsă de obiecții și propuneri	<i>Se ia act</i>
Î.S. “Administrația de Stat a Drumurilor” (nr. 09-02 din 10.04.2025)	Lipsă de obiecții și propuneri	<i>Se ia act</i>
Agencia Geodezie Cartografie și Cadastru (inclusiv IP“Cadastrul Bunurilor Imobile”) (nr. 36/01-06/496 din 22.04.2025)	Conform art. 8 alin (3) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998, furnizarea informației cadastrului sub formă de documente electronice și accesul la banca centrală de date a cadastrului bunurilor imobile pentru autoritățile administrației publice centrale și organele subordonate lor, pentru deputații Parlamentului Republicii Moldova, Curtea de Conturi, Serviciul de Informații și Securitate, Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, pentru autoritățile administrației publice locale, instanțele judecătorești, executorii judecătorești, administratorii autorizați, notari, oficiile teritoriale ale Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat, organele procuraturii, subdiviziunile Serviciului Fiscal de Stat, Autoritatea Națională de Integritate și organele ce țin cadastrul specializat, se asigură, în condițiile legislației cu privire la schimbul de date și interoperabilitate. Menționăm că, art. 14 și art. 15 din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998, pct. 186 din Instrucțiunea cu privire la modul de executare a lucrărilor cadastrale la nivel de teren, aprobată prin ordinul Agenției Relații Funciare și Cadastru nr. 70/2017, informația cadastrală, inclusiv planul cadastral în format electronic, în regim real de timp sau prin intermediul rețelelor de comunicații electronice se furnizează gratuit executanților lucrărilor cadastrale. Astfel, informația cadastrală va fi furnizată în mod gratuit executanților lucrărilor cadastrale, și nu Î.S. “Administrația de Stat a Drumurilor”. În contextul celor invocate, propunem excluderea punctul 2 din proiectul hotărârii a Guvernului.	<i>Nu se acceptă</i> Potrivit art. 9 alin. (1²) din Legea exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr. 488/1999, expropriatorul este obligat să asigure instituirea interdicțiilor de înstrăinare sau grevare, interdicția eliberării actelor permissive pentru executarea lucrărilor de construcție pentru bunurile imobile ce constituie obiecte ale exproprierii. Această măsură nu poate fi realizată fără identificarea certă a bunurilor și titularilor de drept, care este posibilă doar prin contrapunerea studiului de fezabilitate și/sau documentației de proiect cu informația din cadastru (registru bunurilor imobile, planul cadastral) ținute la zi. Totodată, potrivit art. 8 alin. (3) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998, accesul gratuit la baza centrală de date a cadastrului este prevăzut strict pentru anumite autorități și instituții publice expres enumerate, fără a include întreprinderile de stat, în mod special, în situațiile în care acestora le sunt delegate unele atribuții aferente exproprierii. În aceste condiții, lipsa unei reglementări exprese privind accesul gratuit al întreprinderilor de stat la baza de date a cadastrului, limitează claritatea normativă și conduce la interpretări restrictive din partea IP Cadastrul Bunurilor Imobile, care determină suportarea unor cheltuieli suplimentare pentru realizarea obligațiilor legale aferente procesului de expropriere de interes național.

Congresul Autorităților locale din Moldova (nr. 119 din 18.04.2025)	1. În pct. 4 (Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, prin intermediul Întreprinderii de Stat „Administrația de Stat a Drumurilor” în proces de reorganizare, după finalizarea proceselor de determinare a cuantumului despăgubirilor, prin notificare va înainta propunerile (ofertele) de expropriere către proprietarii obiectelor proprietate privată supuse exproprierii): după cuvintele “proprietate privată” necesită a se completa cu textul “și proprietate a unităților administrativ-teritoriale”. Legea nr.18/2025, la art 2, stabilește că: „Obiecte ale exproprierii, (...), sunt bunurile imobile (terenuri și/sau construcții) proprietate privată și cele aflate în proprietatea unităților administrativ-teritoriale”. 2. În textele „(mun. Hîncești r. Hîncești)”, „(or. Leova r. Leova)”, „(mun. Cahul r. Cahul)”, și „(or. Chișinău)” este necesară excluderea corespunzătoare a textelor „r. Hîncești”, „r. Leova”, „r. Cahul”, și „or. Chișinău” (pe motiv că în aceste cazuri „Componentele nominale ale Comisiilor vizate pentru soluționarea întâmpinărilor expropriaților la propunerile de expropriere” nu vizează APL de nivelul doi).	<i>Nu se acceptă</i> Conform art.8 alin. (3) din Legea cu privire la proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale nr. 23/1999, este expres stabilit că transmiterea unui bun din proprietatea publică a unității administrativ-teritoriale în proprietatea publică a statului se face la propunerea Guvernului, prin hotărîre a consiliului local. Iar conform art. 14 alin. (1) lit. b) din Legea privind administrarea și dețetizarea proprietății publice nr. 121/2007, este stabilit că în cazul trecerii bunurilor proprietate a statului în proprietatea unității administrativ-teritoriale <u>și invers</u>, transmiterea acestor bunuri se efectuează cu titlu gratuit. Corespunzător, în cazul bunurilor proprietate a unităților administrativ-teritoriale, urmează a fi aplicate prevederile legale menționate. <i>Se acceptă</i>
	<u>Avize/Notificări suplimentare</u>	
Agenția Geodezie Cartografie și Cadastru (nr. 36/01-06/597 din 19.05.2025).	1. La punctul 1 subpunctul 1.1. propunem excluderea cuvintelor: „modificarea planurilor cadastrale”, deoarece modificarea planurilor cadastrale este competența exclusivă a Instituției Publice Cadastrul Bunurilor Imobile.	<i>Se ia act, (Precizare)</i> Redacția punctului 1 subpunctul 1.1., corespunde prevederilor Legii exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr. 488/1999 art. 9 alin. (1¹), prin care este expres stabilit că după declararea utilității publice, expropriatorul asigură efectuarea complexului de lucrări cadastrale și de organizare a teritoriului (identificarea bunurilor proprietate privată, delimitarea proprietății publice, corectarea

		erorilor comise la atribuirea terenurilor proprietate publică, modificarea planurilor cadastrale, elaborarea planurilor geometrice (...). Modificarea planurilor cadastrale urmând a fi realizată în concordanță cu prevederile art. 18 alin. (2) lit. b) și c) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998 și Capitolului III Secțiunea 2 pct. 76 subpct. 2) și 3) din Instrucțiunea cu privire la modul de executare a lucrărilor cadastrale la nivel de teren, aprobată prin Ordinul directorului AGCC nr. 70/2017. <i>Se acceptă</i> Au fost efectuate modificările corespunzătoare.
Congresul Autorităților locale din Moldova (nr. 138 din 13.05.2025)	2. În ceea ce privește punctul 2 din proiectul de act normativ, AGCC își menține în integralitate poziția exprimată în cadrul primei etape de avizare a proiectului, considerând că argumentele juridice prezentate anterior rămân pe deplin valabile și aplicabile în contextul actual al procesului de avizare. 1. În pct. 4 (<i>Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, prin intermediul Întreprinderii de Stat „Administrația de Stat a Drumurilor” în proces de reorganizare, după finalizarea proceselor de determinare a cuantumului despăgubirilor, prin notificare va înainta propunerile (ofertele) de expropriere către proprietarii obiectelor proprietate privată supuse exproprierii</i>): reiterăm, că după cuvintele “proprietate privată” necesită a se completa cu textul “și proprietate a unităților administrativ-teritoriale” sau, alternativ, excluderea cuvintelor “proprietate privată”. Legea nr.18/2025, la art 2, stabilește că: „<i>Obiecte ale exproprierii, (...), sunt bunurile imobile (terenuri și/sau construcții) proprietate privată și cele aflate în proprietatea unităților administrativ-teritoriale</i>”. 2. În textul „(mun. Cahul r. Cahul este necesară excluderea corespunzătoare a textului „r. Cahul” (pe motiv că în acest caz „Componenta nominală ale Comisiei vizate pentru soluționarea întâmpinărilor expropriaților la propunerile de expropriere” vizează APL de nivelul întâi).	<i>Se acceptă</i> s-au exclus cuvintele: “proprietate privată”. <i>Se acceptă</i> s-a exclus textul: „r. Cahul”.

	<u>Expertizare</u>	
Ministerul Justiției (nr. 04/2-4693 din 22.05.2025)	Având în vedere că Întreprinderea de Stat „Administrația de Stat a Drumurilor” nu se regăsește printre utilizatorii prevăzuți expres în art. 8 alin. (3) din <i>Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998</i>, care beneficiază de furnizarea informației cadastrului sub formă de documente electronice și accesul la banca centrală de date a cadastrului bunurilor imobile în mod gratuit, pct. 2 din proiectul hotărârii se va exclude, deoarece contravine cu norma precitată. La fel, se va exclude pct. 8, întrucât termenul pentru depunerea întâmpinărilor este stabilit la art. 10 alin. (2) din <i>Legea exproprierii pentru cauza de utilitate publică nr. 488/1999</i>. Mai mult, la pct. 7 din proiect este prevăzut că examinarea întâmpinărilor de către Comisiile pentru soluționarea întâmpinărilor va avea loc în condițiile articolelor 10 și 11 din <i>Legea exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr. 488/1999</i>.	<i>Se acceptă</i> <i>Se acceptă</i>
Centrul Național Anticorupți (Raport nr. EHG25/10554 din 13.05.2025)	În proiectul hotărârii nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.	<i>Se ia act</i>

Secretar General

Angela ȚURCANU